

DELAVSKA POLITIKA

Uredništvo je v Mariboru,
Ruška cesta, poštni predal 22.
Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Uprava: Maribor, Ruška cesta 5, poštni predal 22.
Ljubljana VII, Zadržni dom.

Izhaja vsako sredo in soboto.

Naročnina za državo SHS znaša mesečno 10 Din, za ino-
zemstvo mesečno 15 Din.

Malih oglasov, ki služijo v posredovanje in socialne namene
delavstva ter nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. De-
bela tiskana beseda stane 1.— Din. Malih oglasov trgovskega
značaja, stane beseda 1.— Din. V oglašnem delu stane pe-
titna enostopna vrsta 1.50 D. Pri večjem številu objav popust.
Čekovni račun: 14.335. — Reklamacije se ne frankirajo.

Štev. 57.

Sobota 13. julija 1929.

Leto IV.

Resen korak angleške delavske vlade na Balkanu.

Vsa Evropa in ostali svet smatra Balkan za jako nevarno gnezdo zarot zoper svetovni mir. Seveda Balkan sam na sebi, če se tudi pokolje med seboj, ne bi mogel ogroziti svetovnega miru, če ne bi bile interesirane razne velesile na Balkanu, zlasti pa na poti v Orient. Zaradi tujih interesov je torej vedno vrenje na Balkanu, ki je razmeroma majhen in polotok, nevarno za svetovni mir.

Ze dalje časa se ponavljajo vpadi na jugoslovansko-bolgarski meji, vrše se atentati v obeh sosednjih državah, ki ne morejo ustvarjati ugodnega terena za sporazum. Vrhutega se Bolgarija brati z Italijo, vabi starega Koburžana v Bolgarijo in Radoslavova, bivšega predsednika vlade, ki je s svojo politiko zavel Bolgarijo v nesrečno svetovno vojno. Vsi ti dogodki kažejo, da na Balkanu ne mislijo na sporazum, ampak le na nadaljnje intrige.

Z ozirom na ta položaj in tendenco balkanske politike je angleška vlada po svojih diplomatskih zastopnikih dala povedati v Belgradu in v Sofiji prav vljudno, da želi drugačno smer balkanske politike, ker bi sicer morala balkanskim državam,

ki nočejo pospeševati sporazuma in miru, odreči vsakršno moralno in dejansko podporo. Z drugimi besedami bi to povedali tako: Angleška delavska vlada bo podpirala politično in materialno samo tiste države, ki bodo delale za mir. Proti državam pa, ki bodo razvemale vojni instinkt in netile sovraštvo med narodi, bo usmerila ves svoj politični in gospodarski vpliv.

Opomin je bil prijateljski. Tako pravijo vsaj v opominu, ki ga je dobila bolgarska vlada. O avdijenci, ki jo je pa imel angleški poslanik Kennard pri jugoslovanski vladi, ni bil izdan nikakršen komunike, iz katerega bi bila razvidna vsebina intervencije.

Razumljivo je pa, da je angleška vlada, če je v tem vprašanju intervenirala v Sofiji, predložila to svojo željo tudi jugoslovanski vladi, zlasti, ker se bolgarska vlada indirektno izgovarja, da je del krivde tudi na jugoslovanski strani.

Angleška delavska vlada ne more direktno vplivati na razmere; storila pa je z iskrenim opominom važno misljo, na katero se bo Balkan moral ozirati.

Odpiranje in zapiranje obratovališč.

Odpiranje in zapiranje obratovališč. Obratovališča smejo biti odprta 14 ur. — Delovni čas delavcev in nameščencev 10 ur.

Končno je po dolgotrajnem pripravljanju bila objavljena in stopila v veljavo dne 19. junija nova naredba o odpiranju in zapiranju trgovskih in obrtnih obratovališč in delovnem času pomožnega osobja.

Zaradi nje važosti podajamo tukaj nekaj važnejših določb:

I. Odpiranje in zapiranje obratovališč.

Vsa obratovališča smejo biti odprta v času od 8. ure zjutraj do 8. ure zvečer po 12 ur. Izjemoma se more ta čas tudi na 13 ur in celo na 14 ur na dan raztegniti. Razen tega smejo biti obratovališča odprta zjutraj eno uro prej, to je ob 4. uri zjutraj, in sicer kruharne, mesarije, brivnice, trafike in kavarne.

Ob nedeljah smejo biti obratovališča odprta v krajih, ki štejejo manj kot deset tisoč prebivalcev dopoldne največ dve uri. A celo dopoldne pa morejo biti odprta podjetja za nalaganje in izkladanje blaga, za prevažanje blaga z vozovi, pekarije, mesarije, brivnice, cvetličarne in obratovališča z živlenskimi potrebščinami. Ves dan ob nedeljah pa smejo biti odprta vsa obratovališča poleg tega še tudi v slučaju, če je v soboto ali v pondeljek praznik, na kateri dan morajo biti zatvorjena ves dan. Za časa Ramazana je dovoljeno, da smejo biti vsa obratovališča odprta tudi po noči in sme v njih biti zaposleno tudi pomožno osobje.

II. Delovni čas pomožnega osobja.

V načelu sme biti pomožno osobje zaposleno v vseh obratovališčih po deset ur dnevno. Osemurni delovnik velja za pomožno osobje v

bančnih in zavarovalnih obratih, v podjetjih za natovarjanje blaga na železnici, v kovinskih livnicah, v delavnih, kjer se dela s svincom, živim srebrom in v grafični obrti. Deveturni delavnik velja za pomožno osobje v kovinski, zobotehniški, kamnoseški obrti in v delavnih za vulkanizacijo gumij. V vseh drugih trgovskih in obrtnih obratovališčih velja deseturni delavnik.

Delo nad osem ali devet ur v obratih, za katere je ta delovni čas določen, se plačuje 50 odstotkov bolje. Med delavnim časom ima pomožno osobje na vsakih osem ur pravico do ene ure odmora.

Ob nedeljah je delo pomožnemu osobju prepovedano, razen onemu, katerega obratovališča smejo biti ob nedeljah deloma ali ves dan odprta. Temu osobju pripada počitek naslednji dan po nedelji in vsako tretjo nedeljo tudi v nedeljo. Poleg tega so delodajalci dolžni dati svojemu osobju vsako leto toliko dni dopusta, kolikor nedelj so bili v prošlem letu zaposleni. Vrhutega je dovoljeno tudi grafičnem delavstvu, da je v nedeljo čez dan zaposleno največ šest ur.

III. Rok za izdajo izvršilnih naredb.

V roku dveh mesecev, to je do 19. avgusta t. l., morajo veliki župani predložiti načrte svojih izvršilnih naredb delodajalski in delavski zbornici ter pristojnim ministrstvom, da izrečejo svoje mnenje. Najdalje v roku enega meseca bodo načrte ministrstva pregledala in jih vrnila pristojni oblastem, da jih razglase. Potemtakem bodo stopile v veljavo sedanje navedbe početkom meseca septembra. — (»Rad. Nov.«)

Po Zadružnem prazniku.

Velike manifestacije v Ljubljani in drugih krajih Slovenije.

Potek Zadružnega praznika se je vršil v Ljubljani povsem po določenem dnevnem redu. Proslave same se je udeležilo članstvo v nepričakovano velikem številu. Napram lanski prireditvi, ki je istotako zelo

lepo uspela, je vendar letošnja za polovico lanske boljše obiskana. Če bi nekoliko ne skvaril dež, ki je skoro do 9. ure dopoldne nepretrgoma lili, bi bilo število posetnikov tako veliko, da bi bila dvorana Delavske zbornice sploh premajhna, ker je bila že itak popolnoma zasedena. Posebno pohval-

no je treba omeniti podružnico Kodesa Kamnik, ki je poslala na proslavo pevski zbor »Solidarnost« in podružnico Litija, ki je bila istotako na shodu lepo zastopana.

Pri otvoritvi slavnostnega shoda, kateremu je predsedoval zadr. Rudolf Čebular, je zapelo pevsko društvo »Solidarnost« vedno lepo »Delavski pozdrav«. Glavni govornik zadr. Filip Uratnik je nato v jako lepo zasnovanem govoru pojasnil pomen proslave Zadružnega dneva. Zlasti obširno se je pečal s prizadevanji Konzumnega društva za Slovenijo na socialno-političnem polju, posebno temeljito je obravnaval velik pomen vpeljave fonda za starost, posmrtnino in brezposelnost. Primerjal je dosedanje napore javnih borz dela glede podpor brezposelnim. Borze dela izdajo letno za okoli 80.000 članov, ki jih štejejo v Sloveniji, okoli 600.000 Din. Nasproti temu bo pa dotiralo Konzumno društvo za Slovenijo za 17.000 svojih članov okoli 500.000 Din, kar kaže, da vpeljava tega fonda ni kaka lepa gesta, ali prazna obljuba, temveč realna vrednota, ki bo marsikateremu članu Konzumnega društva visoko vzravnala hrbenico, ki bi bila sicer v slučaju brezposelnosti zlomljena. Zborovalci, ki so govoru pazno sledili, so z dolgotrajnim plaskanjem dokazali razumevanje za napore Konzumnega društva in dokazali, da se zavajajo velike vrednosti zadružne organizacije. Po govoru prvega referenta je prišla točka: Razdelitev častnih diplom. Zadružni tajnik Svetek je nagovoril diplomirance, katerim so bili rezervirani častni sedeži. V svojem govoru je navedel velike zasluge teh pionirjev na zadružnem polju ter jih stavil navzoči mladini za vzgled požrtvovalnosti in zvestobe. Danes ima zadružništvo že tako zgrajene svoje prodajalne, da kupovanje v njih ne pomeni nikakršne žrtve, nasprotno moralni in materialni dobiček. Ko so pa ti stari veterani pričeli zbirati deležni kapital, da kupijo z njim prvo zalogo, je bila pa stvar dosti drugačna. Sredstva so bila skromna in niso prenesla tako lepo urejenih prodajaln kot so danes, temveč so pričeli s trgovino v slabih luknjah, za kar so pretrpeli marsikateri zaničljiv pogled in zbadljivko od strani manj zavednih svojih tovarišev pa tudi od javnega časopisa. Nešteto raznih trgovcev se je pa z vso svojo zgovornostjo trudilo jim dopovedati, kako bodo kmalu bankrotirali in da bodo izgubili ves vložen denar. Ti stari pionirji so vse to premagali, česar bi ne bili, če bi ne imeli tolike zavesti, da je stvar, ki jo pričenjajo, koristna in plemenita. Kombiniran pevski zbor »Cankar« in odsek pekov je zapel pesem, ki je najbolj pristojala temu svečanemu trenutku: »Slava delu«, nakar je zaigrala godba »Zarje« himno »Delu čast«.

Po shodu se je razvil lep sprevod s kolesarji in godbo na čelu, za njo 55 diplomirancev in ostalo članstvo. Zaključili so pa sprevod trije lepo okrašeni vozovi, polni mladine, ki je veselo vzklikala: »Živel zadružni dan«. Sprevod se je pomikal po vseh važnejših ulicah od Delavske zbornice mimo Mestnega doma in Magistrata po Prešernovi in Selenburgovi ulici na Kongresni trg, kjer je bil razhod. Cel shod in zlasti sprevod je potekel v najlepši disciplini in redu tako, da ga je navzoče meščanstvo zelo simpatično pozdravljalo.

Popoldne se je vršila v Zadružnem domu v Šiški prav prisrčna zabava, katero je posejilo do tisoč članov zadružnih in drugih delavskih organizacij. Cela prireditelj je tako v moralnem, kakor v materialnem pogledu izredno dobro uspela. Zlasti v centrali Kodesa vlada vsled tega veliko veselje.

V Mariboru.

V Mariboru je potekla proslava v najlepšem redu in veličastnosti. V Ljudskem domu na Ruški cesti se je vršila v nedeljo popoldne slavnost, pri kateri je koncertirala najprej ob 3. uri železničarska godba, na kar se je vršilo ob 4. uri slavnostno zadružno zborovanje, na katerem sta govorila o pomenu zadružništva in o prostovoljnem zavarovanju članov Konzumnega društva za Slovenijo ter njega velikega socialnem pomenu z. Petijan (v slovenskem) in Eržen (v nemškem jeziku). Po zborovanju se je vršila animirana zadružna zabava, ki je napravila med zadružniki in zadružnicami veselo razpoloženje.

V Trzinu.

V Trzinu so se pričele slavnosti že na predvečer s prižiganjem kresov in umetnega ognja ter lepo uspelo slavnostno akademijo z recitacijami, petjem in kupleti. Prihodnji dan so že v zgodnjih jutranjih urah kolesarji oznanjali po ulicah prihod Zadružnega dne. Ob 10. uri se je vršilo slavnostno zborovanje, na katerem je poročal z. Rado Čelešnik iz Ljubljane. Popoldne se je vršila na vrtu in v vseh prostorih Zadružnega doma zadružna veselica, pri kateri je bilo med drugim obdarovanih 35 otrok zadružnikov in zadružnic v tamšnjem kraju.

V Ptuj.

Ptujski zadružniki in zadružnice so se v imponantnem številu udeležili proslave Zadružnega dneva na predvečer 6. julija. V gostilni »Pri pošti«, kjer so bili prostori nabito polni, je na zadružnem slavnostnem zborovanju poročal z. Petijan iz Maribora, katerega izvajanjem so vsi navzoči pazno sledili.

Vprašanje zaposlitve slovenskih delavcev na Francoskem in Holandskem.

(France Žužek, šef Javne borze dela v Ljubljani.)

O vprašanju zaposlitve slovenskega delavstva na Francoskem, Holandskem, odnosno na kontinentu zapadne Evrope sploh, se je letos v slovenski javnosti razpravljalo mnogo. Ena stran, kateri na čelu je duhovni svetnik Janez Kalan, odsvetuje v splošnem plasiranje našega delavstva na zapadnem kontinentu in to iz narodnih, verskih in moralnih ozirov. Druga stran, navajena gospodarskih pogledov na celo to vprašanje, pa je mnenja, da moramo ipak gledati nato, da čim več svojega delavstva zaposlimo v inozemstvu.

Borze dela so dejansko ustanovljene za regulacijo delovnega trga v državi. Vendar so sile razmer prignale tudi te ustanove do tega, da so morale začeti posvečati svojo pozornost tudi vprašanju izseljenštva, ki postaja za Slovence splošen socialen problem. V zadnjem času so se ljudje na splošno začeli obračati na Borzo dela s pismi, da naj jih skušajo zaposliti v inozemstvu, ker doma ne dobijo dela in pravega zaslužka. Zlasti je pokazalo Prekmurje in pa tudi viničarski kraji Štajerske, da ima Slovenija mnogo več delavnih sil na razpolago, kakor pa jih more zaposliti doma. V Sloveniji se razvija industrija polagoma. Zadnje čase je narasla krog Kranja tekstilna industrija. Ta zaposluje več sto delavk in delavcev. Javnost meni, da

je s tem rešen precejšen problem zaposlitve našega delavstva. Dejstva govore nasprotno. Ako pogledate namreč statistične podatke Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani, boste ugotovili, da je povprečna mezda tekstilnega delavstva v Sloveniji nizka, število obojenj pa razmeroma zelo veliko, tako, da pomenjajo tekstilne tovarne za Gorenjsko pojetičenje gorenjskega delavstva. Obratni kapital teh tovarn je večinoma v rokah inozemskih koncernov, tako, da nam gre velika večina čistega dobička iz države, Slovincem pa ostaja na jetiki obolelo delavstvo.

Temeljem statističnih podatkov Delavske zbornice za Slovenijo znaša letni prirastek delazmožnega prebivalstva pri nas 6000 glav. To se pravi, da bi morala naša industrija in obrt letno napredovati tako, da bi lahko zaposlila na novo 6000 delavcev. Ker tega ni, raste odstotek nezaposlenega delavstva iz leta v leto pritisk odvisnih delovnih sil s kmetov v mestna in industrijska središča pa je čimdalje hujši. Prihodnja leta bodo ta pritisk še stopnjevala.

Odvisne tisoče delavnih moči bomo morali nekje spraviti do kruha in eksistence. Na eni strani se bo morala država v zvezi z deželnimi samoupravami vreči na vprašanje notranje kolonizacije, na drugi strani

Od solnca zagorelo, zdravo kožo

hočete pač imeti. Vdrgnite torej svoje telo z

NIVEA-CREME

In potem ven na prosto, na zrak in solnce. NIVEA-CREMA ojači paleči učinek solčnih žarkov in zmanjša nevarnost skeletne solnčarice. Toda suho mora biti vaše telo! Nikdar ga ne smete mokrega izpostaviti solnčnim žarkom! In poprej ga vedno natreti!

Samo NIVEA-CREMA vsebuje kožo negujoči Eucerit in v tem temelji njen učinek.

Doze po Din 3, 5, 10 in 22. Tube iz čistega kositra po 9 in 14 dinarjev.



pa bomo morali skušati zaposliti čim več slovenskega delavstva v zapadni Evropi. Po statistiki Delavske zbornice za Slovenijo, katera bo izšla letošnje jeseni, moremo napovedati k vprašanju zaposlitve našega delavstva na zapadni celini sledečo prognozo:

Pred vojno se je na Slovenskem izselilo približno ravno toliko delavstva, kolikor je bilo novorojenih.

Med vojno je izseljevanje prenehalo. Zgodilo se je celo, da so prišli v domovino vsi tisti, ki so bili sicer izven avstrijske države, a so morali pod orožje.

Po končani vojni se na Slovenskem število padlih vobče ni poznalo, v glavnem samo vsled tega, ker se štiri leta ljudje niso nič izseljevali.

Druge evropske države, zlasti pa zapadne, niso nikdar imele tako visokega števila izseljencev. Zato so je zguba na padlih med svetovno vojno poznala tam popolnoma jasno. Poleg tega prihajamo sedaj v dobo, v kateri se čuti v Nemčiji, Franciji, Belgiji itd. vsled zmanjšane števila porodov med svetovno vojno pomankanje delavnih moči. In tako išče sedaj Francija v naši državi več tisoč delavcev, enako Holandska in se bo povpraševanje v prihodnjih letih še stopnjevalo. Povprašanje gre v glavnem za rudarji, zidarji, tesarji, kovinarji, tovarniškimi delavci kakor tudi za zdravimi kmetijskimi delavci.

Javna borza dela je v stiku z merodajnimi činitelji in bo organizirala transporte fako v eno, kakor tudi v drugo državo, čim bo mogla zagotoviti našemu delavstvu saj minimalne eksistenčne plače.

Zdi se mi, da ne pomaga preveč prelivati solza o škodi, ki jo trpi naše delavstvo v verskem, narodnem in moralnem oziru v inozemstvu. Dejstvo je, da naše delavstvo doma ne dobi kruha, zunaj pa mu je na razpolago, čeprav ne zmerom z medom namazan. Pač pa bi mi morali povdariti eno: Slovensko izobraženstvo se je vedno premalo brigalo za svoje emigrante. Sem pa tja se je

kdo zanimal zanje, v celoti pa smo točili za njimi samo krokodilove solze, ne da bi v konkretnih slučajih storili zanje kaj posebnega in izdatnega. Popreje je bil Janez v Argentini, Braziliji, Kanadi in vsepovsod drugod, predno smo se spomnili, da je ta človek ipak kri naše krvi in vedledragocen od majhnega slovenskega naroda.

V Zagrebu imamo Izseljeniški komisariat kraljevine SHS. V Ljubljani posluje pod spretnim vodstvom g. ravnatelja Finka Oblastni izseljeniški urad, ki ima razpredeno mrežo zaupnikov in dopisnikov že po cellem svetu. In to so končno slovenske Borze dela v Ljubljani, Celju, Mariboru in Murski Soboti. Že te ustanove so dovolj jaki činitelji, da vzamejo vprašanje izseljeništvu odločno v svoje roke in da ga regulirajo v tako strugo, ki bo za slovensko delavstvo najboljša, za industrijo in obrt neškodljiv, narodnemu gospodarstvu pa celo v korist. Treba je najti samo primerna sredstva, zlasti pa denarja. Kajti vedno ostane resničen pregovor: Viel Geld, viel Musik; wenig Geld, wenig Musik!

Nova ustava v Španiji. Španski diktator Primo de Rivera se je odločil dati državi novo ustavo. O tem se je izrazil že pred meseci, a zunanje-politična situacija je ta korak pospešila. V ustavnem načrtu, ki je bil predložen narodnemu predstavništvu, je predvidena dedna monarhija. Kralja naj podpira pri izvrševanju poslov »kraljev svet«, kateremu naj pripadajo sinovi kralja in prestolonaslednika, nadškof toledski, vrhovni general armade in mornarice, predsednik državnega sveta in predsednik višjega sodnega dvora. Ena tretjina »kraljevega sveta« se voli potem direktne in splošne volilne pravice, dve tretjini pa se imenujejo iz poklicnih in stanovskih kolegijev. Njihov mandat traja deset let. Stalna komisija »kraljevega sveta« se bo posvetovala naravnost s kraljem, kadar se bo obravnavalo začasno imenovanje regenta, razpust parlamenta

prej kot demokratičen. Kar se tiče kulturnih zadev, se katoliško-apostoliška in rimsko-katoliška vera proglašava v načrtu za državno vero. Vendar se ostalim veroizpovedim zagotavlja popolno svobodno udejstvovanje izvzemši javnih demonstracij, ki so dovoljene samo državni cerkvi. V svrhu svobodnega izražanja mnenj in kritik k predloženemu ustavnemu načrtu je španska vlada ukinila cenzuro tudi za inozemske poročevalce.

ali v ministrskih krizah. Parlament tvorijo poslanci, ki morajo biti polnoletni Španjolci brez razlike spola. Polovica poslancev se voli z direktno in splošno volilno pravico po provincah in narodnih kolegijih, 30 poslancev imenuje kralj za dosmrtno dobo, ostale pa imenujejo poklicni in stanovski kolegiji. Parlament naj bi se najmanj štirikrat na leto sestal. — Kakor vidimo, je načrt ustave vse

Dnevne novice.

Kriza, kriza, kriza! Besedo kriza pozna danes vsak zemljan. Povsod se pojavlja, kakor hrpa, ki ji še pred nekaj leti nismo vedeli imena. Ime kriza se danes porablja za vse pojave v vesoljstvu. Imamo politično krizo, nešteto vladnih kriz, gospodarskih kriz, krizo demokracije, krizo katolicizma, marksizma, oziroma komunizma itd. Pa imamo tudi vremenske krize, krizo filozofije itd. Kaj bi se torej čudili, če razni filozofi vedo povedati, da je tudi socialistični marksizem v krizi. Mnogo je filozofov in domisljavcev, ki mislijo, da je socializem kos pogače, v katero se mora dati toliko in toliko soli, sladkorja, mleka itd., če ne, pa ni prava. Toda to je zmota. Socialistični marksizem zaradi sociološke filozofije ni v krizi; socialistični marksizem tudi ni v krizi, če razni meščansko navdahnjeni filozofi in njih učenci to še tako zatrjujejo, ker se naravni zakoni s filozofijo ne dajo odpraviti. Meščanski ekonomski in razni revizionisti iščejo eni, kako bi se lažje varovali kapitalistični interesi v socialnem boju, drugi pa, kako bi se socialni boj lažje vršil ob mirnejšem razvoju, da bi ne bilo veliko žrtev na realnih gospodarskih in političnih tleh. To se razglabljanja dvoje vrst. ena v prilog kapitalistične družbe, druga v prilog taktike delavskega gibanja. Taktika pa ni socialistični marksizem, ampak le način socialnega boja. Iz tega sledi, da razglabljanje taktike ne pomeni krize socialističnega marksizma, pač pa bi to bilo dejstvo, če bi se delavski pokret oprijemal tozadevne meščansko-kapitalistične filozofije. Socialistični marksizem ne pride v krizo, dokler bodo socialne krivice in socialne predprave v družbi, če pa teh več ne bo, potem imamo socializem. Meščanska filozofija o socializmu, ki predpostavlja za temelj svoji filozofiji, prav tako kakor krščanski socialci kapitalistično družbo, pa ni ne socialistična ne marksistična, pač pa socializmu sovražna.

Organiziranje Narodne Obrane v Sloveniji. »Jutarnji list« poroča iz Celja, da sta imela veliki župan ljubljanske oblasti dr. Vodopivec in veliki župan mariborske oblasti dr.

Schaubach v nedeljo konferenco v Celju, ki je trajala celo dopoldne in se popoldne nadaljevala na Laškem, na kateri se je razpravljalo o tem, kako bi se osnovala, ozir. razširila Narodna Obrana v Sloveniji.

Prepovedani listi. Prepovedano je uvažati in razpečavati v naši državi liste: »Jugoslovanski narod« v Ameriki, »Die schöne Zukunft« na Dunaju, ilustriran soc. tednik »Der Kuckuck« na Dunaju in »Prager Tagblatt« v Pragi, ker pišejo proti interesom naše države.

Orlovski in sokolski zlet. V Pragi se je vršil prošli teden zlet Orlov, katoliških telovadcev, ki se ga je udeležilo okrog 23.000 orlov iz države in inozemstva. Iz Jugoslavije je bilo 1100 udeležencev. V organizacijskem in telovadnem smislu, kakor tudi po številu udeležbe, je ta zlet zaostajal precej za svoječasnimi praškimi zleti sokolov in delavskih telovadnih enot. Istočasno se je vršil v Plznu sokolski zlet, ki so se ga udeležili topot tudi bolgarski »Junaki«. Med jugoslovanskim sokolom in bolgarskim junaki obstoja že dolgoleten spor radi priključitve junakov sokolom. V Poznaju na Poljskem se je vršil vse-slovanski sokolski kongres, ki so se ga udeležili tudi Jugoslavlani. V Nürnbergu se pa vrši ta mesec obči zlet nemških delavskih telovadcev, h kateremu je javljena tudi velika udeležba iz drugih držav, zlasti iz Avstrije, Čehoslovaške in Belgije. Računajo na 150.000 udeležnikov. Za to prireditev je dograjen v Nürnbergu nov, moderni stadion, velikanskih izmerov. Mi Slovenci nimamo sredstev, da bi šli v Nürnberg, pač pa upamo pohiteti v večjem številu na delavsko Olimpijado 1931 na Dunaju.

Odvetniki ne smejo biti več oblastni komisariji, tako smo čitali, da mora n. pr. oblastni komisar banjaluske oblasti, ki je odvetnik, odstopiti. Kdo ve, če bo to tudi veljalo za oblasti v Sloveniji. Mariborski oblastni predsednik ni bil samo advokat, marveč tudi upravni svetnik ter pravni zastopnik ene večje delniške družbe. Dali je še sedaj, nam ni znano.

Znani lastnik premočgovnika v Krmelju in tvorničar Jakil v Karlov-

Bratko Kreft:

Človek mrtvaških lobanj.

Kronika raztrganih duš.

122

Sredi težkega življenja, ki ga danes mora živeti mladina, je šel tje, koder ne sega nobena človeška roka, odkoder ni vrnitve. Počasi je shiral, dolgo je hiral, da marsikdo niti verjel ni, da je konec že tako blizu. In vendar je res: Kako blizu je danes marsikateremu mlademu človeku konec. O, domovina ti si kakor zdravje, mi pa smo jetični tvoji sinovi — tako je napisal Franček v tvoj spomin. Kjer koli si, težje ti ni, kot nam je tukaj. Nič ne jočemo ob tvojem grobu. Zatrli smo zolze, zakaj po treh dneh bi se nam ob vsakem joku posušile, sredi vrtnice življenja se nam bo spomin na tebe vedno bolj oddaljeval. Zato ti ne govorim o tvojem življenju, ki bi naj bilo veliko, če pa smo vsi tako potlačeni. Nič solz, Mirko, nič besedi nočem izgubljati na tvojem grobu, le eno ti rečem: Ti si nekje in z bogom si. Kadar nas boš videl omagovati, tavati v dvomih in obupih, skleni svoje roke v pobožno molitev k Njemu, da bomo vztrajni, trdni, neupogljivi. To bodi naša nevidna vez s teboj, Mirko — pozdravljen!

Leo je bral. Glas je bil visok, a trdi, neusmiljen. Posušil je vse solze ljudem, ki so prej jokali. Nekateri profesorji so se spogledali rekoči: »Tako se vendar ne govori na grobu.« Pred njim je govoril dr. Kramar zanosen govor o pridnem, vestnem, marljivem dijaku Mirku, v takih besedah in pridevnikih, da bi Leo najraje zaprl ušesa. Koliko laži je bilo v tistih besedah! Kaj pa smo mi. Nič. V šoli smo vsi neredni. Po sili se učimo, po sili jo obisku-

jemo. Zato pač, ker nas je usoda vrgla nad tiste zidove in take profesorje, ki govorijo na grobu vzdignene besede, druge pa te preganjajo, prezirajo... Da. To je mislil Leo, ko je stopil na grudo in izpregovoril. Med govorom pa bi mu skoraj zastala beseda. Ne daleč od groba je zagledal Staneta... Skupaj s Frančkom sta stala in zdelo se mu je, da ne stoji ta kot prijatelj drug zraven drugega. Franček je med poslednjo korespondenco Mirkovo našel Stanetovo pismo, kjer mu poroča o svojem življenju v Ljubljani. Ob semestru so ga izključili, ker je neredno pohajal v šolo in je bil napram klerikalnemu profesorju predrzen. Napadal ga je, »Stane pa se je uprl in mu znil: »In vi bi naj bili vzgojitelj mladine? Protidržavni element.« Kakor je izgledalo v začetku leta, da se bo Stane usmeril, tako se je razkazalo njegovo življenje prav v nasprotno smer. Povsod ga je bilo nekaj in nikjer. Delal je pri Orjuni, pri napredni dijaški organizaciji, pisaril je še vnaprej, toda nič več s tistim uspehom kot nekoč. Kakor da se je izpisal. Besede in misli so se začele ponavljati in dan za dnem je čutil, kako pada svežost mladega pesniškega vrelca. Zato je začel pisati nacionalistične članke in ko so ga izključili, se je čutil svobodnega. Potikal se je po Ljubljani, včasih se peljal kam kot referent in po večerih se je shajal v krokarskih družbah in pil. Oče dolgo ni zvedel tega. In ko je prišlo do njega, mu je odtegnil vso podporo. Na tistem mu je bilo že žal, da je začel akcijo z Orjuno. Stane pa nič ni obžaloval — vsaj na zunaj ne. Bodi kakorkoli — je pisal Mirku. »Ideja nacionalizma je za me sveta, nedotakljiva in kdor jo oskrunja, kdor se bori proti njej, ni vreden življenja. Zakaj so na svetu bombe in revol-

verji... Tudi tam gori pri nas šumi nekaj, čudno šumi. Bral sem v časopisih in po zaupnikih sem izvedel, da se priznavate republikancem in Slovencem... Leo vam je menda zmešal možgane. Poturica je hujša od Turka... Toda tudi s takimi ljudmi bo treba obračunati in ne bo dolgo, ko se bo to zgodilo. Sreča za nas, da so na vladi danes naši simpatizerji, ki nam bodo pomagali pregnati vso klerikalno-komunistično bando... Potem bomo začeli graditi svobodno zgradbo jugoslovanskega ujedinenja. Prav je, da je prosvetni minister prepovedal klerikalne dijaške organizacije in priporočal napredne in sokolske. Sicer Sokol tudi nič več ne pomeni. Sami komodnejši sede tam, telovadci zaradi telovadbe. Sportno društvo. Zato se je morala ustancviti Orjuna. Z vsemi sredstvi bomo delali na to, da se zatre vsak poizkus spremembe državnega reda, naj si bo to s strani klerikalnih avtonomistov ali komunističnih banditov. Svarim te, da se ne izostavljaš nikjer, ker naše niti segajo tudi tja gor. Natančno smo poučeni, kako je pri vas. Zato ne zabite, da je pravzaprav vsa oblast v naših rokah in da se nam morajo ukloniti ne samo profesorji, tudi ravnatelji...«

Po pogrebu so se sestali. Franček je pismo Staneta zamolčal, če tudi je Stane vpraševal po njem. Ni vedel, da je Mirko bolan. Mirka je imel vedno rad. Dober je bil zanj in za Mileno. Če tudi je bil to že daljni spomin zanj, vendar je bil lep spomin. Zato je svaril Mirka, da bi se preveč ne izpostavljaj, ker sicer bi se lahko zgodilo tudi njemu kaj.

cu namerava kupiti premogovnik pri Črnomelju ter ga dvigniti. G. Jakil je delavstvu znan podjetnik.

Delavcem, ki bi radi v Francijo. Javna borza delav v Ljubljani, nje podružnica v Mariboru ter ekspozituri v Celju in Murski Soboti bo postopoma organizirala Transporte delavcev v Francijo. V poštev prihajajo vojaščine prosti, ne nad 45 let stari, zdravi, močni delavci, predvsem rudarji, kovinarji, zidarji, tesarji, tovarniški delavci in težaki. Kdor reflektira na zaposlitev, naj javi svoji pristojni Borzi dela (Ljubljana, Maribor, Celje, Murska Sobota) te-le podatke: 1. Ime in priimek; 2. bivališče in zadnja pošta; 3. rojstno leto; 4. stan: ali samski ali oženjen; 5. število neprekrbljenih otrok; 6. pristojna občina; 7. poklic; 8. delodajalci zadnjih dveh let; 9. kakšno delo si predvsem želi. Velika važnost se polaga na navedbo pravega poklica. Borze dela bodo reflektante zbrale ter jih pravočasno pozvale, kdaj naj se delavci javijo v svrhu pregleda. Kdor bo pri pregledu sprejet, bo dobil osebno izkaznico, s katero bo potem lahko dobil potni list na pristojnem okrajnem glavarstvu. Manjši transporti bodo potovali iz Zagreba, večji pa s sedeža Borz dela. — Javna borza dela v Ljubljani.

Uradno izsiljevanje. Višji uradnik, ki je vodil finančne zadeve beograjske mestne občine, Dobroslov Kosić, ni hotel strankam iti na roko brez bakšisa, ki ga je sam določal. Neka stranka je imela pri občini večjo vsoto dvigniti, toda Kosić je izjavil, da ne bo nič dobila, ako njemu ne plača saj 2000 Din. Dotična stranka pa se je šla pritožiti, nakar se ji je svetovalo, da naj plača zahtevano nagrado, nakar bodo Kosića prejeli. To se je tudi zgodilo. Kosić pa je po aretaciji bil zopet izpuščen in se je zastrupil.

Koliko smo pokadili letos v prvem četrtletju? Pokadili so: V Srbiji za 124.124.000 Din tobaka, na Hrvaškem za 86.888.577 Din, v Bosni in Hercegovini za 53.349.927 Din, v Sloveniji za 4.102.138 Din, v Vojvodini za 47.776.254 Din in v Črni gori za 4.665.808 Din. To je okroglo za 321 milijonov Din.

Belgijski socialisti so imeli svoj strankin zbor. Imajo sedaj nad 600 tisoč članov in 250.000 naročnikov na časopise. V zadnjem letu so število naročnikov pomnožili za 50.000.

Volitve na Holandskem so prinesle socialistom 100.000 novih glasov. V zbornici bodo imeli 24 sedežev.

Pet dni dela v tednu nameravajo uvesti v Ameriki. Sedaj delajo pet dni in pol, ker imajo soboto popoldne in nedeljo prosto. Za uvedbo petdnevnega delavnika se potegajo industriji, velika industrija, da s tem prihrani na režijskih stroških ter zniža produkcijo, ker je trg preveč založen z izdelki. To je tudi ena pot racionalizacije. — Pri nas je pa to drugače. Mi imamo šest delavnikov na teden in po 8, 9, 10 do 14 ur dela na dan, kljub temu, da za blago nimamo dovolj trga zunaj in doma ne konzumentov, ker se nahaja velika večina delovnih slojev v silno mizernih socijalnih razmerah. Dobro narodno gospodarstvo obstoja v tem, da se dviga produkcija in produkti spravijo na trg. Toda glavni faktor narodnega gospodarstva v vsaki državi je pa dober domači konzument. Zato je v prvi vrsti temu treba dati zadostne pomočke.

Prva Mac Donaldova zmaga v spodnji zbornici. V sredo so stavili konservativci v spodnji zbornici v adresni debati predlog, da naj se varstveni carinski program razširi. Predlog je bil odklonjen s 340 proti 220 glasovom. Liberalci so pri tem predlogu glasovali za vlado. Vlada je torej dobila pri prvem glasovanju v zbornici 120 glasov večine. Zmagali so torej pri glasovanju pristaši svobodne trgovine proti konservativnemu protekcionizmu.

Na španskem pripravljajo novo ustavo. V novi španski ustavi, ki se obravnava v narodni skupščini se

nahajajo naslednja temeljna določila: Španska je edinstvena narodna država, konstitucionalna monarhija. Zakoni so enaki za ves narod. Oficijelni jezik je kastilski, državna vera katoliška. Nihče ne bo preganjan v Španiji zaradi vršenja svojega kulta. Druge priredbe razen državne vere so nedopustne. Inozemci so z ozirom na osebno varnost, lastnino in uživanje državljanских pravic enako-pravni z domačini. Španci so dolžni braniti svojo domovino z orožjem, podpirati javno varnost in dati svojim otrokom elementarno vzgojo. Individualno se ne sme nikomur omejevat svoboda, razen po pristojnih oblastih, če je v zakonih utemeljeno. — Za Španijo je značilno, da je samo katoliška vera državno priznana, kar pomeni toliko, kakor da je Španija še vedno pod vplivom inkvizitorskega duha.

»Katoliška akcija« tudi v Ameriki. Anglikanska cerkev v Ameriki je občutila potrebo, da med svojimi verniki poživlja zanimanje za cerkev. V ta namen je razpisala pri njujorški »Zvezi reklamnih zavodov« nagrado v znesku 1000 dolarjev za najboljši celostranski inserat na temo: »Zakaj naj hodimo v cerkev?« 1200 reklamnih agentur se je udeležilo tega natečaja in 200 največjih ameriških časopisov je razposlalo svojim čitateljem vprašalne pole o njihovi religioznosti. Odgovori na teh polah so baje pokazali, da je 87 odstotkov Amerikancev strogo vernih, a le zelo majhen del teh čuti potrebo, hoditi v cerkev. Nagrajeni inserat bo v predstojeci »hodi v cerkev« akciji, objavljen v vseh ameriških časopisih in razstavljen v vseh reklamnih razstavah. — Prokleto slabo mora biti z nebeškim kraljestvom, da se poslužuje takih sredstev.

Ponarejevalci sovjetskih dokumentov. Pred nekim berlinskim sodiščem se vrši senzacionalna razprava proti ruskim emigrantom (Siewertu, Orlovu in tovarišem, ki so ponarejali razna pisma in dokumente, ki naj bi kompromitirali sovjetski režim v Rusiji in nudili dokaze za moskovsko komunistično propagando po raznih državah. Take dokumente so za drag denar ponarejevalci prodajali berlinski politični policiji in državnemu komisarijatu za javni red, kakor tudi v Pariz, London in drugam. Najbrže izhaja tudi znano Zinovjevo pismo iz te delavnice. Takih sredstev se poslužuje internacionalna špijonaža.

Vpliv angleške delavske vlade na madžarsko reakcijo. Ministrski predsednik grof Bethlen je povabil voditelje ogrske socialnodemokratske stranke k sebi in je skušal na nje vplivati, da bi svoje internacionalne stike porabili za to, da bi pri angleški delavski vladi skušali doseči zanimanje v prilog madžarskih nacional-

nih teženj. Socijalisti so Bethlenu očitali njegova preganjanja in zatiranje delavskega pokreta na Ogrskem in izjavili, da ne bodo v prilog vlade ničesar podvzeli, dokler ta ne uvede v državo zopet demokratični režim s splošno in enako volilno pravico.

Madžarski vladni predsednik grof Bethlen kliče socialdemokratske poslance na razgovor. Leta 1922 so socijalni demokrati zadnjič razgovarjali s šefom vlade. Sedaj so socijalni demokrati zagrozili, da bodo zahtevali v parlamentu razgovor o zunanji politiki, če ne dobe zadostnih pojasnil. Vrhutega so imeli namen, zahtevati tajno volilno pravico. Položaj se zdi že vladi nevzdržen, zato se je začela pogajati z opozicijo, kar se more smatrati kot prvi korak k normalizaciji političnih razmer. Smo res razdvojeni, koliko resne volje ima madžarska vlada.

Kdo se je spokoril — Trocki ali Stalin. Spor med Trockijem in Stalinom se bo baje v kratkem poravnal. Trocki biva še vedno v Carigradu, čeprav je prosil več držav, da bi se smel v njih naseliti, ker ga vse države iz politič. razlogov odklanjajo. Značilno je pa, da je Stalin pričel z zadnjim kongresom izvajati tisto politiko (agrarno socializacijo), ki jo je prej Trocki zagovarjal. Neprijetno pa je za Stalina, da sta se po izobčitvi Trockega jeli pojavljati v komunističnem pokretu struji Trockega in Stalina, kar bi utegnilo imeti neprijetne posledice. Zato se bosta Stalin in Trocki pobotala ter bo Trocki dobil lepo mesto v rdeči armadi. Pogajanja menda še niso dovršena, vendar je to važen političen pojav — kompromisne politike.

Ujedinjeni Savez Železničarjev Jugoslavije in uprava »Ujedinjenega Železničarja« sta se 8. julija 1929 preselila v nove uradne prostore v palači Delavske zbornice na Miklošičevi cesti. Vse dopise je odslej nasloviti: Ujedinjeni Savez Železničarjev, Ljubljana, poštni predal 280.

Vaši soprogi izkažete veliko uslugo, ako ji razložite važnot pranja perila samo s samodelujočim pralnim sredstvom »PERSIL«, ker si na ta način ohrani zdravje in perilo.

Izkaz tiskovnega sklada: Za tiskovni sklad je daroval sodrug Ivan Palier, Celje, 20 Din; Lenič Eduard iz Francije 10 Din. Iskrena hvala. Sodrug! posnemajte!

Pozdrav delavskim pevcem.

Jutri prisplo v Maribor delegati delavskih pevskih zborov iz Slovenije, iz Zagreba, Beograda, itd., da na kongresu delavske pevске zveze v Jugoslaviji pregledajo svoje vrste, svoje delo, večvrste svoje poglede na nove naloge v bližnji bodočnosti. Delavskih pevskih zborov smo imeli že

prej dosti v Sloveniji in v ostalih pokrajinah, vendar so začeli vsi ti smotreno in skupno delati šele z ustanovitvijo svoje Delavske pevске zveze za Jugoslavijo, ki je bila pred leti ustanovljena v Zagrebu, dočim je centralni sedež Zveze v Mariboru. Odsihdob prospeva boljbolj naše delo na polju delavske pesmi. Kongres, ki se vrši v nedeljo v Mariboru, bo gotovo še bolj učvrstil naše pevce, njihova društva in njihovo Zvezo.

Pozdravljamo najprisrčneje vse delavske pevce v naši sredini in želimo njihovemu kongresu najlepši uspeh.

Na čast delegatov se bo vršil v soboto, 13. t. m., ob 8. zvečer v dvorani »Uniona« (Götz) slavnostni koncert, na katerem bodo sodelovala vsa pevška in godbena društva v Mariboru ter pevsko društvo »Naprej iz Ptuja«.

Delavskim pevcem in delegatom od blizu in daleč naš: Dobrodošli!

Zveza delavski pevskih in glasbenih društev v Mariboru.

VABILO.

Na čast delegatom kongresa prirede mariborska delavska kulturna društva v soboto, dne 13. julija 1929

POZDRAVNI VEČER

v verandi Union (Götz). Nastopila bodo pevška in glasbena društva z narodnimi in koncertnimi komadi.

1. Železničarska godba. 2. Združeni mariborski pevci. 3. DPD. »Frohsinn«. 4. Pevski odsek pekov. 5. Tamburaški zbor »Elektra«. 6. Pevski zbor »Enakost« Studenci. 7. »Svoboda«, mešan zbor.

Začetek ob 20. uri. Vstopnine prosto. — K obilni udeležbi vabi odbor.

Maribor.

Ali je res težko v občini delati — podžupan kot advokat nastopa proti občinskim uslužbencem. Gospodje od večine smatrajo za slabe na primer take interpelacije, kot je bila ona, ki jo je stavil v zadnji redni občinski seji s. Bahun na g. župana, kako pride do tega, da se občinske uslužbenke z odvetniki preganja zato, ker so nekateri zaostali par sto dinarjev na najemnin dolžni, če ravno je to naravnost nerazumljivo, ker uprava sama odtrguje najemnino pri izplačilu svojim uslužbencem. Majti uprava mestne občine s tem sama dokazuje, da ni vse v redu pri njej, ob enem pa dela uslužbencem nepotrebne izdatke. To je s. Bahun grajal. Obenem pa je grajal tudi to, kakaj prevzema v takem slučaju advokatske posle sam podžupan dr. Lipold, ko imamo hvala bogu v Mariboru okrog 50 odvetnikov. Ne trdimo, da bi bilo to po zakonu prepove-

Peri s Persil-om in ravnaj pravilno! Je sicer zelo enostavno, toda važno:



Raztopi Persil v mrzli vodi.



Napravljeno raztopino vliji v kotel napolnjen z mrzlo vodo.



Perilo rahlo vlagaj in pusti, da počasi zavre. V ure kuhati zadostuje.



Potem dobro izperi najprej v topli in zatem v mrzli vodi.

Poskusite tako! Videli boste: Persil izpolnjuje, kar obljubuje!

Delavsko pevsko društvo „Frohsinn“ v Mariboru

priredi dne 21. julija v gostilni Pšunder v Radvanju

VELIKO POLETNO VESELICO

Na programu je petje, ples in razne ljudske zabave.

Igra godba želez. glasbenega društva delavcev in usluž.

dano, vendar pa so tudi nepisani zakoni in te zakone si občinstvo tako tolmači, da ni v redu, če občinski svetnik — pa še več, celo podžupan — nastopa kot delodajalec, obenem kot advokat napram lastnim uslužbencem. To je tudi s. Bahun grajal. Mestni svet, v katerem niso delavci zastopani, je v neki seji sklenil, potem odvetnika, ev. potom sodnije, če bi bilo potrebno, izterjati od 15 strank v občinskih hišah zaostalo najemnino. Med temi strankami sta tudi dva profesorista mestne plinarne, ki sta tudi prejela običajni odvetniški pozdrav, da plačata »mojemu klijentu dolžno vsoto do tega in tega, sicer imam nalog, Vam stanovanje odpovedati. Moji stroški znašajo 35 Din itd.« To je s. Bahun grajal in nikdo od celega občinskega sveta ni imel poguma, s. Bahunu oporekati. S. Bahun pa ni prvi grajal postopanje mestnega sveta, ki se čuti brez kontrole v prijetnem položaju. Gospodje tamkaj vse lepo uredijo med seboj in se celo nič ne kregajo. Tam si porazdele razne občinske pravde in to se jim zdi prav in v redu; zakaj pa bi še daleč na okoli iskali zastopnike, ko jih vendar ima-

jo v svoji sredi! Če bi bil vsaj en delavski zastopnik kot kontrola v mestnem svetu, bi se marsikaterega kozla manj ustrelilo. Toda gospoda je vedela, zakaj skupini 13 občinskih svetovalcev ni dovolila v mestnem svetu niti enega zastopnika, medtem ko imajo klerikalci kar tri na 14 občinskih svetovalcev, bivši demokrati dva na šest odbornikov in Nemci tudi enega na pet. Sedaj bi želeli še v samem občinskem svetu pomesti, da bodo lepo v miru sami med seboj in da bodo — »delali«. Prihodnjič bomo povedali kaj več, kdo občinsko delo ovira!

PREDNAZNAILO.

Podružnica »Svobode« v Mariboru priredi letošnjo

POLETNO VESELICO

dne 18. avgusta 1929 v »Lovskem domu« nad Tremi ribniki v Krčevini ter se priporoča del. javnosti za obilen obisk.

Nastopijo vsi odseki. Svira železničarska godba. Vstopnice v predprodaji pri zaupnikih podružnic po znižani ceni.

PREDNAZNAILO.

Savez delavskih kolesarskih društev v Mariboru priredi v nedeljo, dne 4. avgusta 1929

zvezno dirko za prvenstvo

na progi Ljubljana—Maribor, katere se udeležijo vse podružnice društva. Vsa bratska društva se prijazno naprošajo, da na ta dan ne prirejajo drugih prireditev, temveč da se korporativno udeležijo prireditve.

Podrobnejše poročilo se bo še objavilo.

Odbor.

Še danes se vpiši v Cankarjevo družbo!

PODPORNO DRUŠTVO V SMRTNIH SLUČAJIH V POBREŽJU, priredi v nedeljo, dne 14. julija t. l., ob 15. uri na vrtu gostilne Simonič

POLETNO VESELICO

Vsi člani kakor tudi prijatelji društva so vljudno vabljeni. Vstopnina 5 Din. Za dobro postrežbo bo najboljša preskrbljeno.

STAVBENA, KONZUMNA IN GOSTILNIŠKA ZADRUGA

„DELAVSKI DOM“

V TRBOVLJAH R. Z. Z. O. Z.

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po čistih 8% od dne vloge do dne dviga. Ima 3 prodajalne, 2 v Trbovljah, 1 v Senovu pri Rajhenburgu. Član te zadruga lahko postane vsak, ki vplača delež in vpisnino, delež znaša 50 D, vpisnina 250 D

NAČELSTVO.

Širite naš list!

Splošno priljubljena

»DEČVA«

svilena in navadna v vseh obstoječih, zelo ukusnih barvah pri trrdki

L- Ornik, Koroška c. 9

Črvena izbira fularjev in pralne svile.

Specijalna zaloga najboljših izdelkov ženskih in moških nogavic, športnih nogavic. Da vpeljamo ta predmet, se vrši do 20. julija 1929

reklamna prodaja nogavic

z izrednim (20%) popustom

J. KARNIČNIK, Glavni trg 11.

Nabirajte nove naročnike!

Ali ste že krili? svoje potrebe v tiskovinah

Dobavljamo vse tiskovine v prvovrstni izpeljavi in po najnižjih cenah za vsa društva, industrijo, trgovine, pisarne itd.



Ljudska tiskarna d. d. Maribor, Sodna ulica št. 20

kumerc in drugo, vinski kis, špirit, vse vrste likerjev, tropinovec, droženko, slivovko, rum, konjak itd. dobite po zmernih cenah edina na drobno! no pri trrdki Na debelo!

KIS ZA VLAGANJE

JAKOB PERHAVEC, MARIBOR, GOSPOSKA ULICA 9, tovarna za izdelovanje dezernih vin in sirupov.

Tiska: Ljudska tiskarna d. d. v Mariboru, predstavitelj Josip Ošlak v Mariboru. — Za konzorcij izdaja in urejuje Viktor Eržen v Mariboru.

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam da sem prevzela v najem

Sv. Bolfenk nad Mariborom (1037 m)

ter se bom potrudila postreči cenj. obiskovalcem z vedno svežimi mrzlimi in toplimi jedili, pristnim vinom, pivom in brezalkoholnimi pijačami. Tudi za prenočišča je izdatno preskrbljeno. Iz Maribora najkrajši dohod je mimo streljišča v 2 in pol urah.

Za obilen obisk se priporoča

Žrnanja Šetina.

Galanterija

drobnarija, parfumerija, urvarski in pletarski izdelki, papir, perilo, nogavice, kravate, sandale, otroške čevlje itd., na debelo in drobno najugodnejše pri

Drago Rosina

Maribor, Vetrinjska ulica 26